Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Ilustrativní příklady pro rozvoj OVU klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.

Předškolní vzdělávání

Autor	Veronika Hořeňovská, Petra Nováková
Kód očekávaného výsledku učení	KOB-000-000-PV1-005

Vzdělávací strategie

- Záměrně organizuji činnosti tak, že každému dítěti přidělím omezený počet kostek. Podporuji tím rozvoj schopnosti dítěte respektovat pravidla a práva druhých při řešení situace nedostatku.
- Vytvářím prostředí bez zbytečných zásahů, pouze pozoruji a případně pokládám jednoduché otázky zaměřené na uvědomění situace (např. „Pokud nejde postavit tato stavba, jak ji můžeš upravit?“).

Důkazy o učení

- Dítě vyjadřuje své potřeby v souvislosti s nedostatkem materiálu. Porovnává svoji situaci s ostatními a řeší ji v souladu s dohodnutými pravidly.

Foto: Veronika Hořeňovská

Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Vzdělávací strategie

- Podporuji společné nastavování dalších (nových) pravidel. V průběhu činnosti děti podporuji v komunikaci, vyjednávání a hledání společné dohody.
- Vedu děti k respektování dohodnutých pravidel a práv druhých.
- Pomáhám dětem modelovat vhodnou komunikaci (např. „Můžu si půjčit kostku?“) a oceňuji snahu o sdílení.
- Podporuji děti otevřenými otázkami (např. „Co můžeš udělat, když ti kostky nestačí?“).

Důkazy o učení

- Dítě dodržuje společně vytvořená jednoduchá pravidla (např. střídání „teď já, potom ty“), kterým rozumí. Zároveň respektuje názor druhých, jejich osobní prostor i právo volby. Aktivně vstupuje do sociální interakce s vrstevníky – dokáže požádat o zapůjčení materiálu, reaguje na žádost druhého dítěte (půjčí nebo odmítne) a komunikuje své potřeby.

Foto: Veronika Hořeňovská

Vzdělávací strategie

- Využívám skupinové činnosti, podporuji organizaci v malých skupinách (3–4 děti).
- V průběhu činnosti podporuji komunikaci a vyjednávání mezi dětmi pomocí otevřených otázek (např. „Jak to uděláte, aby se zapojili všichni?“ nebo „Co můžete udělat, když chcete stejnou kostku?“).
- V situacích neshody vedu děti k hledání kompromisu a společného řešení.

Důkazy o učení

- Dítě na základě dohodnutých pravidel sdílí materiál s ostatními členy skupiny. Reaguje na návrhy ostatních a přizpůsobuje se společnému řešení, navrhuje nebo přijímá kompromis.

Foto: Veronika Hořeňovská

Vzdělávací strategie

- Zařazuji společnou reflexi v komunitním kruhu.
- Pomocí otevřených otázek vedu děti k pojmenování jejich zkušeností („Kdy to bylo těžké?“, „Co vám pomohlo?“ nebo „Co uděláme příště jinak?“).
- Podporuji děti v tom, aby popisovaly průběh spolupráce, své chování i chování ostatních.
- Společně s dětmi formuluji jednoduchá pravidla pro další činnost, podporuji jejich znázornění pomocí obrázků.
- Prostřednictvím řízených činností a reflexe vedu děti k uvědomění významu společných pravidel, spolupráce a vlastního chování.

Důkazy o učení

- Dítě pojmenovává situace, kdy bylo nutné se domluvit, a dokáže pojmenovat, co pro něj bylo obtížné. Navrhuje způsoby řešení situace do budoucna tak, aby byla zachována dohodnutá pravidla a respektována práva ostatních.

Foto: Veronika Hořeňovská

Ilustrativní příklady pro rozvoj OVU klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti | Předškolní vzdělávání

Dílo vzniklo v IPs Podpora kurikulární práce škol.

Registrační číslo projektu CZ.02.02.XX/00/22_005/0004756

Dílo podléhá licenci CreativeCommons CC BY SA 4.0

Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je kolektiv autorů NPI ČR.

Licenční podmínky navštivte na adrese: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.cs.

Národní pedagogický institut České republiky

Praha, květen 2026

www.npi.cz